

Փ Ո Ւ Ն Ձ

ԹԻԻ 1395

ՉՈՐԵՔԵԱԹԻ

1879 ՕԴՈՍՏՈՍ 4

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Կարգաւորվ հետեւեալ հետա-
քըրքական գիրք, թէ՛ տրտմու-
թիւն և թէ՛ ուրախութիւն ըզ-
գացինք :

«Կարնոյ Ղըզըլ-քիլիսէ և Թոր-
թումու Շիբէկ, որոնք իրարմէ կէս
ժամ հեռաւորութիւն ունին,
գիւղից երեսուն տնէ բաղկացե-
ալ հայ ժողովուրդքս համաշէ-
նոյ գաղթականներն ըլլալնուս՝
կստիպինք հակիրճ տեղեկութիւն
մը տալ ազգասիրիդ՝ այն երկրին
նկատմամբ, և ապա սուրբ խա-
չիկեան դպրոցիս վեցսմանայ
հարցաքննութեան համար տեղի
ունեցած հանդիսին նկարագրու-
թիւնը ընենք, հանդէս մը, որ թէև
չքեզ չէր, բայց այսու ամենայնիւ
մեր գիւղից ազգայնոց համար
փառաւոր էր, քանի որ հանդէս
ըստած բանին վրայ մինչև ցարդ
գաղափար չէին ստացած :

«Համաշէնոյ բնակիչք յանցե-
լում ընդհանրապէս ազգաւ հայ
քրիստոնեայ ըլլալնին՝ տեղւոյն
ներկայ հայասերունդ տաճկաց
մականուններն և իրենց հայու
յատուկ ունեցած բնաւորութիւն-
ներն ու սովորութիւններն կստու-
գեն, մանաւանդ շատ գիւղերու
ընտանիք հայերէն կխօսին :

«Ո՛ր ազգասէր հայ անտարբեր
գտնուելով շարտասուէր ու չող-
քար այն աւերակ դարձած սըր-
բավայրերն ու շիրիմներն, որոնք
որ անցելոյն տիպարը կկրեն, և
հայրենասիրական խանդով վառ-
ուած սրտին մեծ սուգ ու տըխ-
րանք կպատճառեն, երբ սրտա-
յոյզ եղանակաւ ականարկ նետուի
նոցա վերայ :

«Ուրեմն ինչպէս չողբանք ու
չկոծենք այնպիսի հայրենիք մը
որ դիւցազանց մարմինները յիւր
ծոց կրելով նուիրադործուած է,
և որ նա ժամանակ մը փառաշէն
մենաստաններով ու հոգեշունչ
եկեղեցականներով կփայլէր, և
ներկայս այն անցեալ փառքերէն
մնացած՝ ինչ ունին, ոչինչ, միայն
թէ՛ նոցա աւերակ դարձած տըխ-
րատեսիլ տեղիքն ու շիջեալիս
բեկորներն, որոնք հայկական
զգացում ունեցող անհատին սիր-

տը ի լաց և ի կոծ շարժելէն ի դատ
ուրիշ բանի չեն ծառայեր :

«Միթէ երջանիկ ու բաղդաւոր
չէին մեր նախնիքը յայն դարուն
երբ սուրբ հոգւով ներշնչեալ
Յովհաննէս անուն առաքինի
Արքեպիսկոպոս մը յանուն սուրբ
Աստուածածնայ կառուցեալ
սուրբ Խաչիկ հայր մենաստանէն
չնորհք և լոյս կբաշխէր իրենց :

«Շատ մը գրչագիր մատենանե-
րու յիշատակագրերը մեզ այսպէս
տեղեկութիւն տուած են թէ՛
սուրբ Վարդանանց նշխարներէն
ասա ամփոփուած կգտնուի, սա-
կայն տեղերնին անյայտ : Մինչ-
դեռ քանիցս ժամանակին տիրող
գազան բռնութեանց շնորհիւ նու-
րա հոյակապ շէնքը հրոյ ճարակ
եղած է և այս օրուան օրս փայ-
տաշէն եկեղեցի մը ունի, յորում
կգտնուի սուրբ Խաչիկ հօր գե-
րեզմանը առանց անյայտ ըլլա-
լու :

«Սոյն նուիրական վայրը այսպէս
փառազուրկ վիճակի մէջ գտնը-
ուելով հանդերձ, կարծես թէ
գեղեցիկադիր բլրի մը վրայ տնուր
կերպիւ միայնակ նստած իր անց-
եալ փառքը կորոնէ ու կուլայ
մանաւանդ աւելի կմորմոքի այն
մեծ դառնաղէտ կորստեանը վը-
րայ, որ երկու հազար ընտանիք
կազմող հայ քրիստոնեայներէ
ամենասակաւ մաս մը կգտնուի,
յորոց երեսուն տան գաղթակա-
նութիւնը վերը նշանակեցինք :
Համէնոյ մէջ մնացածներն ալ
հինգ տնէ կբաղկանան, ըսել է
թէ երկու հազար տնէ երեսուն
ու հինգ կամ քառասուն գեր-
դաստան իրենց կրօնքն ու ազգ-
ութիւնը անվթար պահեցին մինչև
ցայսօր :

«Ուստի նա այսու ամենայնիւ
ապագայ միութարութիւն մը ունի
այն է մեր ներկայ սերունդը, որ-
պէսզի նորա սուրբ անունը բոլո-
րովին չմոռցուելու և նորա սուրբ
յիշատակին նուիրական կայծը ի-
րենց սրտերնուն մէջ վառ պա-
հելու նպատակաւ, ասկէց եօթն
ամիս յառաջ դպրոց մը բացին
յանուն իւր, ուր տասնի չափ ա-
շակերտք կուսանին Բերականու-
թիւն, Նղիշէ, Աւետարան, Սըր-

բազան և Ազգային պատմութիւն-
ներ ընդ դասախօսութեամբ Մեծ
Մանուկ Էֆէնտի Տ. Գարբիէ-
եանի :

«Այս մասին շնորհակալութիւն-
նիս կյայտենք հրապարակաւ որ
յիշեալ դաստուոն բարեհաճեցաւ
ամենաշնչին թոշակաւ մը այս
փափուկ պաշտօնը ըստանձնել,
և միանգամայն անխոնջ ջանք ու
ճիգ կլծափէ սանուց մտաւորա-
կան և բարոյական յառաջադի-
մութեան համար :

«Յուլիս 8 ին կիրակի երեկոյ
ժամը իննին գիւղիս սուրբ Նշան
եկեղեցւոյ մէջ սանունք հարցա-
քննուելով իւրաքանչիւր աշա-
կերտ իւր կարողութեանը համե-
մատ մէն մի հարցմանց խիստ դո-
հացուցիչ պատասխաններ տալէն
գլինի հանդէսն սկսաւ Ուրախ
լըր սուրբ եկեղեցի շարահանով,
բոլոր հայ և հայուհի հանդիսա-
կանաց սրտերն ուսումնասիրական
ու ազգային խանդով բորբոքեց
ու վառեց :

«Աշակերտաց կողմանէ երգուած
երգերն ու ճառախօսութիւններն
սրտերնիս անհուն բերկրանօք լը-
ցուց :

«Յառաջագէ՛մ աշակերտներէն
Վահան Սարգիսեան և Արմենակ
Յակոբեան պարսնայք իրենց կա-
րողութեանցը համեմատ ճառեր
խօսեցան : Կստիպուինք երախ-
տագէտ օգուով շնորհակալութիւն-
նիս կրկնել որ նոցա դաստուոն
ասանկ քիչ միջոցի մէջ կարողացաւ
յառաջագէ՛մ աշակերտներ հաս-
ցունել :

«Հանդէսը վերջացաւ դասա-
տուին սահմանադրութեան նը-
կատմամբ ըրած ատենաբանու-
թիւնով որով կյորդորէր ազգա-
յինները սահմանադրասէր ըլլալ,
և որ այլաբանական ձևով Սահ-
մանադրութիւնը աւետարեր հը-
րեշտակ մը ձևացնելով սուրբ Ե-
կեղեցւոյ ամպիոնին վրայէն
խիստ գեղեցիկ կերպիւ բա-
ցատրել սկսաւ նորա օգուտներն
եթէ սիրենք զանի և սիրելով
հանդերձ եթէ կատարենք նորա
մեր վրայ դրած պարտականու-
թիւններն ու պայմաններն, և իր

խօսքերը կնքած միջոցին բոլոր
հանդիսականաց ծափահարու-
թեան ու համակրանաց արժա-
նացաւ :

Թաղական խորհրդոյ
Ատենապետ Ատենադպիր
Տ. Սուքիաս Աւեր. Հագ. վերտի
տիքեան Սասունքեան
1879 յուլիս 19
Ղըզըլ քիլիսէ

Այս օրերս ոչ միայն դաւա-
ռաց մէջ տեղ տեղ, այլ և նոյն
խակ մայրաքաղաքիս շատ թաղե-
րուն մէջ մեր ազգայինք երկ-
պառակալ խեթիւ կնային մէկ-
մէկու վրայ, և երբեմն մինչև
խակ ծանր յուզմունք տեղի կու-
նենան, և այս՝ անտի խնդրոց
պատճառաւ : Մեծ դժբաղդու-
թիւն մ'է այս, և ցաւալի յոյժ,
վասն զի շատ փնասակար է մեր
ազգային շահուց : Մեք չհրատա-
րակեցինք Կէտիկ-վաշայի յուզ-
մունքն՝ որ տեղի ունեցաւ նոր-
ընծայ քահանայի մը պատարա-
գելու կամ չպատարագելու
խնդրոյ մը համար : մեք լուս-
թեամբ անցանք խաղաղի վար-
ժարանին տեղափոխութեան
պատճառաւ՝ տեղւոյն ազգայնոց
իրարանցումն : մեք չգրեցինք Պօ-
յաճի գիւղի մէջ մանկավարժի
մը համար մինչև ցարդ տիրած
անկարգութիւնը, յուսալով թէ
այսպիսի ցաւալի անցքեր այսու-
հետեւ չեն պատահիր, և ամեն
Հայ կշռելով ժամանակին հան-
գամանքը՝ կսթափի, անտի խըն-
դիրներ յարուցանելէ կզգուշա-
նայ և կարեւորաց վրայ կբար-
ձունէ իւր բոլոր ուշադրութիւնը :
Սակայն դժբաղդաբար, կիւրա-
կէ օրը Իւսիկուտարի Ս. Խաչ ե-
կեղեցւոյ մէջ աւելի ծանր, ա-
ւելի գայթակղեցուցիչ անցք մը
անցաւ, ճերմակեան Մեսրոպ
վարդապետի պատճառաւ : Մեր
աղնիւ ընթերցողաց փոքր ի չա-
տէ տեղեկութիւն տրուած ըլլա-
լով այս վարդապետին խնդրոյն
վրայ, գիտեն թէ ժամանակէ մը
հետէ հրաժարած էր, և վեր-
ջին օրերս ալ շննութիւն բաց-
ուած է : սակայն թախանձանօք
ոմանց, Ս. Պատրիարք Հօր հրա-

Հակելու համար 500 լիրա պահանջուած ըլլալով՝ նորա բարեկամաց մէջ հանգանակութիւն բացուեալ է՝ սոյն դումարն հայթայթելու համար :

— Լուսնայափոխներուն շատերը յորոց ոմանք արտօնագիր՝ չունին և այլք մէկ խանութի մէջ 2-3ը մէկտեղ կ'ընտան և իրենց հոգիքն անհոգութեան դուռը տարուելով՝ մէկ մասը բանտարկութեան և մէկ մասը տուգանայ դատապարտուեցան :

— Կառավարութեան պաշտօնատանց համար խնայողական միջոցներ որոշելու պաշտօն ունեցող լանձնաժողովն՝ իւր աշխատութիւնը աւարտելու մօտ է, և քիչ օրէն պիտի գործադրուի եղբի :

— Խալիտ պէյ՝ որ Շքոտրայի կողման պատուիրակ էր, Գարատաղի գետպան ընտրուեալ, և Գարատաղի կառավարութիւնն ալ հաւանեալ է այս ընտրութեան :

— Մայրաքաղաքիս սերայիական գետպանը ծանուցադրով մը փոխարինութիւն պահանջեալ է Բ. Դրնէն՝ Սերայի սահմանները արհաւիրելուն և այլ ասպատակաց կողմանէ սերայիացւոց տըրուած վնասուց համար Բ. Դրնէնը պատասխանեալ է, թէ պատահած անցքերը՝ դիտմամբ կ'անցուցին, թէ այսպիսի բաներ երկու կողմանց ժողովրդեան պատճառաւ սովորաբար կ'ապաստանին, և թէ վերջին պատահմունքն Սերայի թողուած տեղերուն պատճառաւ հպատակութիւնը փոխելու կամ գաղթելու հարկադրեալ ժողովրդեան տաղանային բնական հետեանքն ըլլալով, որ և է հատուցում տալ անընդունելի է, և եթէ պատասխանատուութիւն մը կայ՝ եւրոպայի անկ է Բ. Դրնէնը միանգամայն հրահանգ զրկելէ օսմանեան դետպանաց, յայտմասին եւրոպական կառավարութեանց ուշադրութիւնը հրաւիրելու համար :

— Քէրիմ փաշա՝ Էտիրնէի կուսակալի և զինուորական հրամանատարի տեղապահ ընտրուեալ է :

— Զինուորական վարչութիւն հրատարակուեալ է՝ Պուլլարիոյ մահմետական բնակեալ տեղերու համար :

— Անցեալները լուսեցաւ, թէ Ռուսիոյ Զարը Դանուբի ուստական նաւատորմին Պուլլարիոյ իշխանութեան ընծայեալ է, սակայն եւրոպական տէրութեանց դիտողութեանց վրայ Զարը հրամայած է որ Օսթաա գաւառայ յիշեալ նաւատորմը, Այսթմիուսնուգէն

առ Լէվընդէն չէր զրուած է, թէ Բեդրսպուրկէն հրաման ելած է որ նոյն նաւատորմիդէն 2 մեծ թէօր, 6 ժողովի և 2 մեծ շոգեմար Պուլլարիոյ կ'երաւերին և պէտք է պուլլարական դրօշակ պարզել: Վարնայի առջև խաղաղեալ պատերազմական փորձիկ նաւ մ'ալ այսպիսի հրաման մ'ընդունեալ է :

— Նախորդ Խալիփին Խալաֆիմ Հիլմի պէյ որդին՝ Լոնտոնէն Մարսիլիա անցեր և տեղւոյն մեծ օթեան իջեր է :

— Կըսեն, թէ արհաւիրած 8 թնդանօթ ունին, և թնդանօթ թաճիկ արհաւիրուեալներուն հրամանատարը՝ Կարիպալիի խմբէն իտալացի մ'է: Շատ իտալացիք՝ որ իտալիոյ մէջ զինուորութիւն ըրած են, Ալպանիա դալով հրամանատարի պաշտօն կըստաձնեն եղբի :

— Անգղիոյ արտաքին գործոց նախարարին խորհրդակցելով՝ ազգային ժողովին մէջ հարցման մը պատասխանելով ըսեալ է, թէ Երիտասի նախորդ Խալիփին Անգղիան դիտարկէ ճամբայ ելած ատենը քանի մը ծանրագին բաներ հետը տանելուն զրոյցը ի պաշտօնէ հաղորդուած է Անգղիոյ կառավարութեան, բայց նոյա տեսակին ու արժէքին վերայ ծանօթութիւն չունի :

ՀԵՌԱՅԻՍՏԱՆԻՐԳ

Լոնտոն. 12 օգոստ : — Տէյլի-նիւզ լրագիրը կ'ըսէ, թէ Անգղիա որոշած է Բ. Դրնէն դարձեալ հաստատագէտ պահանջել, որ մասնաւորապէս փոքր — միջին մէջ հիմնական բարենորոգմանը գործադրուին :

Յիշեալ լրագիրը կ'հաւատարմէ, թէ Բեդրսպուրկի անգղիական դետպանը՝ Պուլլարիոյ դետպան պիտի անուանի փոխանակ Ս. Լալարի :

Վիեննայէն հեռագրեր են առ Սթանտարտ լրագիրն, թէ Անտրալի կոմը Հունգարիոյ գլխաւոր նախարար պիտի անուանի :

Բումանիոյ արտաքին գործոց նախարարը Բեդրսպուրկի գնաց՝ Արապ-Թապիայի և հրէից խնդրոց կարգադրութեան համար :

Եւրոպական տէրութիւնը կ'արուեստէն Յունաստանի պահանջմանց հակամէտ գտնուի :

Պոսնա-Սերայի անգղիական հիւպատոսը՝ տեղւոյն հրդեհին վրայ տեղեկագրած է առ կառավարութիւնն Անգղիոյ : Զինարար վճռուիլ թէ հրդեհը գիտմամբ եղած է սպասաւորի մը անզգուշութենէն կազմուած է : Քաղաքին ամենագեղեցիկ թաղը մոխիր դարձած է, շուկան, շատ մղիլթներ, պապականաց եկեղեցին, գերմանական հիւպատոսարանը և բազում օթեանք հրդեհարակ եղած են :

Գաղղիոյ և Անգղիոյ կառավարութիւնը ծանուցած ըլլալով, թէ պիտի բողոքեն, եթէ Երիտասոս բնակելու արտօնութիւն արուի նախորդ խալիփին, լուր արուեալ է Անգղիոյ, թէ այդպիսի

սի արտօնութիւն տալու խորհուրդը խալաւ ետ թողուած է :

Դաբուի, 12 օգոստ : — Նախորդ խալիփը կ'ապաստանուի՝ առաջիկայ շաբթու Պուլլարի ուղեւորելու համար :

Լոնտոն. 11 օգոստ : — Վիեննայէն արուած տեղեկութեանց նայելով՝ Անտրալիոյ և Գերմանիոյ կայսերաց տեսակցութիւնը շատ սիրով ու մեծաբանօք եղած է : Այս տեսակցութիւնը անցեալ շաբթ օր ի կատարէն տեղի ունեցաւ : Անտրալիոյ կայսրը երէկ մեկնեցաւ անտի : Անգղիական և այլ լուրագիրք՝ երկու կայսերաց այս նոր տեսակցութիւնը Անտրալիոյ և Գերմանիոյ կառավարութեանց բարեկամութեան, և Եւրոպիոյ ու Արեւելոյ խաղաղութեան հաստատուն մնալուն ապացոյց մը կ'համարեն :

Հնդկաստանի կուսակալին մէկ հեռագիրը կ'ըսեցանք, թէ անգղիական զօրքն սկսաւ մեկնիլ Սֆիլանտանի մէջ գրաւած տեղերէն :

Բեդրսպուրկէն հեռագիր մը լուր կուտայ, թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը կ'հաստատէ Պուլլարիոյ իշխանին այն ծանուցադրին՝ որով կ'ըսեցանք թէ օսմանեան զօրքը Պուլլարիոյ սահմանը կ'անցնին : Ռուսիա այս ձեռնարկութիւնն ըրած է, Պուլլարիոյ իշխանը ծանուցած ըլլալով թէ Բ. Դրնէն այս մասին իրեն տրուած պատասխանը զուգարացիչ է : Ի վերջոյ, Ռուսիոյ կառավարութիւնը լուր առեալ է Բ. Դրնէնէն, թէ հրաման եղած է խալիփը քնել :

Տիգրանակերտ. 9 օգոստ : — Ըստ օրինաց տէրութեան, մինչդեռ հարկ կըլլայ որ աստանորդը խոզակէն առնուի, հոս մետաքսի երեւելի վաճառականը և շերամատած գիւղացիք կը պահանջեն որ աստանորդը խոզակէն առնուի, և կառավարկէն 10 լիրա առելի վճարել վարձակալին տուած են, բայց տեղական վարչութիւնը չ'ընդունիր սոյն առաջարկութիւնը : Հետեւաբար վաճառականը և գիւղացիք կայսերական տեսուչ Ապետին պէյի զինեցին, որպէս զի հրամայէ ըստ արժանոյն վարուի :

Բեդրսպուրկի, 10 օգոստ : — Մէտաքսի Օֆիսիէլ պաշտօնական լրագիրն Արեւելեան-Ռումելիի կուսակալ Ալէքս փաշայի ընթացիկ վերաբերեալ քանի մը գրեր հրատարակեց, յորս ցուցուած է թէ Ալէքս փաշա ըստ ամենայնի կաշառարի նահանգին մէջ խաղաղութիւնն ու անգործութիւնը հաստատուել :

ԳՐԱՄԱՐԱՆ	
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՐԳ	
1 օգոստոս 1879	
ԲՕՆԱՅԻՐԱՆ	12-19
Սօսիթի մէնէրալի բաժ. Ա. Լ.	4-28
Իրէտի " " Օ. Լ.	5-
Երկաթուղեաց " Քր.	45-50
Թրամուէյ " Օ. Լ.	2-70
1865ի փոխառութիւն	Քր. 63-
1865ի " " " " " "	68-
1869ի " " " " " "	67-
1872ի " " " " " "	Լ. 21-
Օսմանեան լիրան 100 զուրուէն	
Մէնիսիյէ	106-26
Մէթալիք	117-20
Պիլնի	465-
Թղթաղրամ	890-
Բուսիոյ լուր	90- 2
Գաղղիական լիրա	87-8
Անգղիական " "	109-
Դրիմիյ	51-

Ի Լ Ա Ն
ՊԱՊԸ—ՍԵՐԱՍԵՐԻ

Նիդամիյէ էլպիսէ անպարընա չուն շուրութը մուգարբէրէ վէ մահֆուղ նուսնէսի վէճէի իլէ միւսայիս օլունաճագ օլան իքի հիւզ պին արշըն սիյահ եունտէն մամուլ գալըն ետսը զայթաւնըն պէհէր արշըն եիկիւրմի ալթը պըլըգ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ աղօթթուրը րուսինին սէքիլինճի չարշէմպիհ կիւնի միւնադասաթ իճրա օլունաճագընտան՝ իթա իթմէյէ թալիպ օլանլէրին եէվմի մէգըլուտէ Տարը-Շուրայի ասկէրիյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր :

Պապը-Սերասքերի
31 թէմուզ 1879

Ետըլը վաքէթա փարշասը, գըլէ իքի պին :

Սըլըր էրինթիսի՝ գըլէ օն տէօթ պին :

Գոյուն էրինթիսի՝ գըլէ իքի պին :

Պէյքօղ քէօսէլէսի փարշասը՝ գըլէ եիւզ պին :

Գաֆա բարշասը՝ գըլէ պին պէշ եիւզ :

Յէշին փարշասը՝ գըլէ պին պէշ եիւզ :

Պէյքօղ տէպպաղլանէսինտէ միւթէրալիմ եէտի գալմէլէնա էսմանընա միւգապիլ Նիդամիյէ խաղինէսի էշեա պէհասը սուրէթի գապուլ օլունաճագ չարթը իլէ ֆիլուլթ իտիլէճէյինտէն՝ վէ աղօթթուրը րուսինին տէօրալինճի ճիւմաա իրթէսի կիւնի միւգա-նէտէսի իճրա իտիլէճէյինտէն՝ իշթիրասընա թալիպ օլանլէրին եէվմի մէգըլուտէ Տարը-Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի վէ էշեայի մէգըլուտէյի կէօրմէք իսթէյէնլէրին էլվիլէճէ տէպպաղլանէսի մէգըլուտէ կիտուպ կէօրմէլէրի իլան օլունուր :

Պապը-Սերասքերի
31 թէմուզ 1879

Նիդամիյէ էլպիսէ անպարընա շուրութը մուգարբէրէ վէ Տարը-Շուրատա մէմուր մահֆուղ նուսնէլէրի վէճէի իլէ միւսայիս օլունաճագ եիւզ պին առէտ թօսիա մամուլթընտան գըլմըլը եուն գուշաղըն պէհէր առէտի սէքիլ պըլըգ զուրուշա օլարագ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ աղօթթուրը րուսինին տէօրալինճի ճիւմաա իրթէսի կիւնի միւնադասաթ իճրա օլունաճագընտան՝ իթա իթմէյէ թալիպ օլանլէրին եէվմի մէգըլուտէ Տարը-Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր :

Պապը-Սերասքերի
31 թէմուզ 1879

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՆ ՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԿՐԴ. ՄԵՐԻ

Համալուրի Գերմանական կառավարութիւնը, որ սոյն նոր դրամական մեծ վիճակահանութիւնը վաւերացուցած է, ոչ միայն բաժնետոմսերուն ցրուիլը, այլև ամեն քաշուած վիճակարկութիւնը կ'հակադէմք պարզեցնելուն ճշգիւ վճարմանը համար Գանձուն բոլոր արժէտոմսերովը երաշխաւորելով, այնպէս որ իւրաքանչիւրին ամեն կողմանէ ամենամեծ ապահովութիւն տրուած է :

Արդէն այս պարագայն բաւական ապացոյց մ'է թէ սոյն վիճակահանութիւնն ամեն ապահովութիւնն ունի, Սոյն նոր մեծ վիճակահանութիւնն այժմ մինակ 74.000 տոմսակէ կը աղկանայ, յորոց 32,000ը անպատճառ պիտի շահին. որմէ բացայայտ կերեւի սոյն ձեռնարկութեան շահաւետութիւնը, վասնզի տոմսակց գըրեթէ կէսը վաստկող պիտի ըլլան: Բոլոր պարգևները արագաբար մէկմէկու յաջորդող միայն 4 Բաժանմամբ պիտի քաշուին: Առաջին մեծ պարգև պիտի ըլլայ

533,000 ԳՐԱՆԻ

Իսկ երկրորդական Պարգևներն են՝ գլխաւորաբար

Տոմսակ Գրանք էն Գրանք		
1	333.333 »	333.333
1	200.000 »	200.000
1	133.333 »	133.333
1	80.000 »	80.000
1	66.666 »	66.666
2	53.333 »	106.666
2	40.000 »	80.000
4	33.333 »	133.332
2	26.666 »	53.332
11	20.000 »	220.000
23	13.333 »	306.639
3	10.666 »	13.988
1	8.000 »	8.000
54	6.666 »	359.964
3	5.333 »	13.999
68	4.000 »	272.000
213	2.666 »	567.838
525	1.333 »	699.225
660	666 »	439.560
925	400 »	370.000 ևն ևն

Համագումար՝ շահող բաժինը 32.000 Պարգև :

Ամեն մէկ վիճակահանութենէ իսկ և իսկ ետքը, գերմանական կառավարութեան հսկողութեան ներքէ, բոլոր շահող բաժիններուն Պարգևները անմիջապէս Ոսկեգրամով պիտի վճարուին :

Մեք սոյն սկզբնական տոմսակներուն վաճառումն յանձն առած ըլլալով, առանց վերադիր ծախուց, իրենց բուն գիններովը կը զրկեմք: Յաւանքիկայ սոյն մեծ կակ վիճակահանութեան համար պաշտօնապէս որոշուած օրն է

20 Եւ 21 ՕԳՈՍՏՈՍ (Ն. Տ.)

Սկզբնական 1 Տոմսակէ գինն է ֆր. 75
Իսկ 5-ն Տոմսակէ գինն է ֆր. 37.50

Տոմսակց արժէքը պէտքէ ուղարկել գաղղիական Պանգայի գրամատոմսերով, թղթատարութեան ծախքը զրկողին վրայ ըլլալով, և կամ Գաղղիոյ, Անգղիոյ կամ Գերմանիոյ Պանքաներու վրայ փոխանագրերով :

Դրանք ընդունելուս պէտք չառնել նամակաւ կ'ըրկեմք յանձնարարեալ տոմսակները, որոնք տէրութեան Զինանշանովը վաւերացեալ են. առնց հետ կ'ըրկեմք նաեւ վիճակահանութեան Յայտագիրն ալ Գաղղիական լեզուաւ, և ամեն վիճակարկութենէն հետոյ Պարգևներուն և շահող թուոց պաշտօնական ցուցակը. բայց յայտմանէ Պարգևները պիտի հրատարակուին Արևելքի գլխաւոր լրագրաց մէջ : Շնորհակալ ենք թուրքիոյ հասարակութենէն, սոյն վիճակահանութեան նախորդ Մէրիին նկատմամբ ունեցած մեծ հոգածութեան համար, և կ'խոստանամք ևս յապագային միևնոյն ճշգրտութեամբ կատարել իրենց յանձնարարութիւնները: Կաղաչեմք որ իրենց յանձնարարութիւնները փութով ուղարկեն, վիճակահանութենէն առաջ, այսինքն՝ յառաջ քան 20 ՕԳՈՍՏՈՍ (Ն. Տ.) առ մեր Գործատունն ուղղակի ԻՋԷՆԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐԻ, գլխաւոր զրաւեցեակ վիճակահանութեան ի Համալուրի (Գերմանիա)

ISENTHAL ete Cie. Bureau principal de Lotrie
HAMBOURG (Allemagne).

Մեր թղթակցութիւնը գաղղ. անգլ. և իտալերէն լեզուօք կատարուելով, կ'ընդգրկէ որ այս լեզուներէն մէկովը մեզ հետ թղթակցուի, նամակ մը Արևելքի քաղաքներէն մինչև Համալուրի՝ 180 ժամէն կ'հասնի և փոխադարձաբար :

Steiner Bureau d'annonces Hambourg

Տ Պ Ա Ր Ա Ն

Մ. Կ. ՍԱՐԸՆԱՆ

Մէրճան չարչի գրավաճառ Պաղտասար աղայի դիմացի փողոցը Բիւշտի Էֆէնտի խանի տակ, տպագրութեան համար իրեն ո՞ր և է գործ յանձնողները գոհ կ'ընէ, չափաւոր գնով, և միանգամայն վայելուչ ու ընտիր տպագրութեամբ :

Արդէն շատերը սոյն տպարանին գործ յանձնած, և ըստ ամենայնի գոհ եղած են :

Ուստի կ'հրաւիրուին՝ ամեն տեսակ տոմսակ, հրաւիրագիր, և այլ ամենայն հրատարակելի գործ ունեցողները :

Ա. Ռ. Ա. Զ. Ն. Ո. Ր. Դ.
Խ Օ Ս Ս. Կ Յ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն
ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ ԼԵՁՈՒԻ
Աշխատասիրեաց
Մ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ՀԻՒՍԵԱՆՑ
—
1879

Անգլիերէն լեզուն դիւրաւ ընտելանալու և քիչ ատենի մէջ խօսիլ սորվելու համար յարմարագոյն և մէկ հատիկ գործի մը կրնայ համարուիլ այս նոր գիրքը, որ 240 երեսէ բաղկացեալ է և կը պարունակէ հետեւեալները.

Մասն Ա. Բերականական կանոններ. — Բ. Զրուցատրութիւն. — Գ. Անգլիերէնի յատուկ ոճեր. — Դ. Համառօտ նամականի. — Ե. Համառօտ բառարան Հայերէնէ Անգլիերէն. — Զ. Համառօտ բառարան Անգլիերէնէ Հայերէն.

Արամեան տպարանէն ի լոյս ընծայուած այս գործը՝ մաքուր տպագրութեամբ և անգլիական կազմով գեղեցիկ կերպիւ պատրաստուած՝ կը ծախուի ամեն գըրավաճառաց խանութները ի գին երկու ֆրանք :

ՄՕՐԻՍ ԿԱՄ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԲԱՐՈՅԱԼԵՊ

ՄԱՍՏԱՄ Զ. ԳԱՌՈՅԻ
Թարգմանեց ի գաղղիերէնէ
Մաթիէ Գ. Հաբէնց
Ըստ յանձնարարութեան
Արժ. Գ. Վ. Սրուանտոնցի

Ամեն կարգի անձանց համար աշխատասիրութեան և խնայողութեան ազդու օրինակներ պարունակող սոյն ընտիր բարոյավէպը որ 250 ութնամեկ երեսէ կը բաղկանայ, մաքուր տպագրութեամբ հրատարակուած լինելով խիստ դիւրագին, այսինքն հատը մէկ քառորդ մէճիտի կ'ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քով:

Վստահ եմք որ սոյն օգտաւէտ հրատարակութիւնն իւր արժանի ընդունելութիւնը պիտի գտնէ ընթերցասէր հասարակութենէն, և այսու, աղնուստուն թարգմանչին սոյն անդրանիկ երկասիրութիւնը բարոյապէս վարձատրուելով՝ պիտի քաջաբերուի այլ ևս զբաղիլ ապագային մէջ այսօրինակ օգտակար ձեռնարկութեանց :

ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀՈԳԻՆ
ԲԱՆԱԹՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐԱՊԱՏԻ ԶՕՐԵ
ՄԱՂԱՔԵԱՆ ՎՐԱՊՏԻ ՕՐՄԱՆԵԱՆ
ՍԵՐԵՆԵԱՆ ԴԵՄԵՆԵՆԷ
Սրտասանալ ի յարանի
կորստիւրաց ընկերութեան
Եւսկիւտոր ի 26 Մայիս 1879

Կծախուի իւսկ. Սէլամիէ Յարութիւն աղայի սրճարանը. Կ. Պօլիս Թրէնկեան գրատունը և Սուճի Պօղոս աղայի խանութը. Ղալաթիա Յ. Արշակ Էֆ. ի խանութը ի գին 3 դահեկան արծաթ դրամ :

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՀԱՏԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. նար ջղային տկարութեան, ուժաթափութեան և տխրութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անշափաւորութեանց հետքերը: Սրտի և երկկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լեցուած կազեր, գլխի ցաւեր կը վանէ, մարտդութիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց ըսկըղմապատճառ կը լլան, առողջ ուժեղ և բնական դիրքը կը գտնուի:

NGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք բուժելու մասին ունեցած պաշտամական յատկութեանցը չհաւատարիմ բնաւ ուրիշ դեղ մը, հին կամ նոր թունաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (շերիփէնչէ), սրունից և ստեանց վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կը լաւանան. օգտակար է նաեւ հարբուխի, հազի, սրտի բարխման, մանաւանդ օդացաւ (եէլ) ըստած հիւանդութեան: Իւր կապուրի, և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (սըրաճա) հիւանդութեան ապականիլ դժուրութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ՝ կը դիմադրուի:

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղաւաճառներու քով, և մանաւորապէս Պահճէ-գարու թաշ խանի կողմերը Պ. Գապարեանի դեղարանը՝ Ն. 7՝ կը ծախուի:

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն սօքթօր Հոլլուէ ի Լօնտոն Օքսփօրտ փողոց թիւ 533:

ՊԱՅՄԱՆԻ ՓՈԽՆՁԻ

1. Փոխելը ԶՈՐԵՐԵՄԵՐԹԻ Ե ՇԱՐԱԹ օրերը կը հրատարակուի:
2. Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս արծաթ մէճիտ կանխիկ վըճարելի, թէ մայրաքաղաքի և իւր արուարձանաց և թէ գաւառաց համար:
3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի:
4. Տեղական և գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ:
5. Հատը 1 դր լէճիտ, և կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով:
6. Շանուցման տողը 5 դրու է մէկ անգամի համար: Աւելի աժան կըլլայ աւելի անգամներու համար:
7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պօլիս Պալլեդ-քաղաք Նաֆիէ խան վերի յարկ թիւ 16:

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ
Հ. Ս. ԱՂԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՐԱՅԷԼ Կ. ՍԱՐԸՆԱՆ
Մէրճան չարչի Բիւշտի Էֆէնտի խանի տակ թիւ 20